

آناطوليدە توركلرە عائد بولغان اسلملىرى

ع . نىزال - احمد نىجابى

آناطوليدە كۆي، داغ، ايرماق وسائىرە آدلارنىڭ جمع وتدقيق مسئلهسىنىڭ على العموم توركيات نقتة نظرندىن نەقدىر مەھم برايش اولدىغى اىضاحە لزوم كورمەيز . بالخاصە آناطولى اتنولوژيسىنىڭ تنورى جەھتندىن، بويە برتدقيق شىمدى بەقدر ياپىلما ماسى، براكسىكالىكىدى . بزبو مقاله مزله ايلك دفعە اولارق بويە برتشبندە بولوندىق ؛ وبو كونسكى وسائىط نىسبەتندە ياپىلما ماسى قابل اولاننى ياپدىق . اميدائىمك اىستەرزكە اللرنە داھا اىي وسائىطى اولانرو بويە برتدقيقە وضعيتلىرى داھا ماساعد بولونانلر بزم ياپمق اىستە دىگمىز بوباشلانان ايشى اكمال ايتسىنلر .

تدقيقاً تمزى ارکان حربىيە نىڭ $\frac{1}{3}$ مقياسىندە كى خرىطە لرنە ياپدىق . فقط، مع الاسف بوتون آناطولى بە تشمىل ايدە مەدك؛ چونكە «اورتا آناطولى» بە عائد پافتە لرك ا كثرىسى اكسىكىدى . بناءً عليه ألدە موجود اولانلرلە اكتفايە مجبور قالدىق . «توركيات مجموعەسى» نك برنجى جلدندە اوغوزلردن درت بويە [قايى ، بايات ، سالور ، چىنى] عائد پك قىمتلى برتدقيق يازان كوپرلى زادە فؤادىك ، وسائىطك فەقداندىن، آنجاق قسطمونى «جوارى خرىطە سنى تدقيق ايدە بىلمىش ومثال اولارق آنجاق برايكى كۆي آدى ذ كرايدە بىلمىشى .

بز «اورتا آناطولى» نى گوزدن كچىرە مە مكلە برابر، (۱۴) قايى، (۱۶) بايات، (۴) سالور، (۱۰) چىنى آدى كويە راست گلدك . «اورتا آناطولى» پافتالىرى گوزدن كچىرىلنچە، بودرت بويە عائد برچوق كويە داھا تصادف ايدىلەجكى گىي، بزم تدقيق ايتدىكمىز پافتالردن بالخاصە «غربى آناطولى» بە عائد اولانلرلك بعضىلرنە دە، برطاقم كويلرلك يالگىز يرلرلىك كوستەرىلوب، آدلرلىك ذ كر ايدىلە مسى، بو بويلرە عائد برچوق كويلرلك داھا موجود اولە بىلەجكى احتمالى خاطرە كىتىر .

«آناطولى» نى تدقيق ايدە ركن برچوق شىيلر نظر دقتمىزى جلب ايتىدى: مثلاً اوغوز بويلرىنە عائد آدلردن بعضىلرلىك عادتاً طائىماياجق قدر شىكلى دگىشىد بىردىگى گوردك . بونلردن بعضىلرى حقتندە «اوغوز بويلرىنە عائددر ويادە گىلدەر» دىه قوتلى برحكم ويرمك ممکن

اولاماققە برابر، بعضىلارنىڭ، برطاقم قىرىنەلرلە، اوغوز بويلىرىنە ئاندېر اولدىغىنى استىخراچ ايتىدك، مثلاً : كىرە سوونك (۳۰) كىلومىتر و جنوب غىرىبىسندە «پايوندىور» آدىلى بر كويە راست گلدككە، بوونك «پاياندىر» اولدىغىنە هيچ تردىسز حكىم ايتىدك . چونكى بر كره «پاياندىر» لر ، تدقيقاً تمزده گوردىگىمىز گىي ، آناپولينىڭ هر طرفە يايىلان بر بوى اولدىغى گىي ، «پاياندىر» ك بوگونكى كىرە سوون وحوالىسىندە كى شىكل تالغىزى دە «پايوندىور» دن باشقە بر شى اولاماز .

كندا «ايمور» آدىلى كويلردن بر چوغنىڭ ، بالىطبع مرور زمانلە [امىر ، امير ، اومور ، ايمىر] شىكللىرىنە گوردىگىنى گوردك . بويىلە غىرىب بر شىكلە بورونىمىش كويلر ك ياقىنلارندە اوغوزلر ك ديگر بويلىرىنە ئاندېر ك بولونماسى ، بزه بوونك دە « ايمور» دن محرف اولدىغى ظنى وىردى . چونكى ، تدقيقاً تمزده ، مختلف بويىزە ئاندېر اوغوزلر ك بر بولرىنە ياقىن يرلردە كويلر تىشكىل ايتىدكلىرىنى گوردك .

سوگرا ، اوغوز بويلىرىدن « قارقىن » لرك [قارغىن ، غارغىن ، قىرئىق] شىكللىرىنى آلدىغىنى گوردك . بولردن « قارغىن » و « غارغىن » ك آناپولينىڭ بوگونكى شىوهرلىرىنە گوره « قارقىن » اولدوغى ظاهىر ايسە دە ، « قىرئىق » ك « قارقىن » دن محرف اولدوغى بلىكە ايلك باقىشده ياكلىش گىي گوزوكە بىلىر . بز ، بونى دە ، « شرقى آناپولى » يە ئاندېر . بر شىوهر خصوصىتىلە ايضاح ايدە بىلىدك . معلومدىر ك بوگون شرقى آناپولى توركلرى بعضى كىلر ك حرفلارندە تقدىم - تاخىر ياپارلر : (طوپراق = طورباخ) ، (كچىكچ = كچىكچ) ، (سوگرا = سورنا) گىي ... بىنا ئعليه « قارقىن » ك دە عىنى استىحالە يە اوغرا يەرق « قىرئىق = قارقىن » شىكلنى آلدىغىنى تخمىن اولونە بىلىر . بالخاصە ذ كر ايتىدىگىمىز ايكى « قىرئىق » ك شرقى آناپوليدە اولماسى ، بو ادمازى قوتلندىرەن دىللىردندىر .

كندا يىنە خرىطە دە « قايى » آدىلە راست كىدىگىمىز ناحىه مركزى بر كويىك آدىنىك « قايى » اولدوغى و اهاالىسىندن بر قىسمىنك دە روم اولدوغى اورايە گىدە نلردن ايشىتىدك . بىنا ئعليه خرىطە يە « قايى » نك « قايى » صورتندە كچدىكى آكلاشلا بىلىر . بو بوندى دە بر چوق اسملر ك خرىطە يە ياكلىش اولارق كچە بىلە جكى وارد خاطر اونور . بز بويىلە شىبەلى اسملردن بر چوغى بو جودولمىزە آلامدق .

اوغوزلر ك « اوچ اوق » قولندىن و « دىركىز خان » اوغلىرىدىن « يىوا = اوا » بوينە كلىنچە : مختلف يرلردە « يىوا = اوا = آوا » شىكللىرىدە يازىلان بو بويىك اصل آدىنىك « يىوا » اولدىغىنى

آدلی کویله بیله بولدق. فکر مزجه، شیمدیلک تورکیا تخیل مرکز کوزی اوکنه قویدوغمز بو اوافق لیسته، اتنولوژی و تاریخ اعتباریه چوق تدقیقه ده کر بر موضوع اولمالیدر . «قیرغیزلر»ک، «قومو قار»ک، «قورقانلر»ک و سائر نك آناطولی به کلدیکنه دائر هیچ بر تاریخی واقعه بیلمه یورز . بویله اولویورده ناصیل آناطولیده بو آدلره راست کلینیور ؟ بو باده فکر بیان ایتمکی ضلاحیت مرکز خارجنده کوردیکمزدن سکوت ایتمه یی بو مسئله یی اربانه بیراقایی ترجیح ایده رز . آنجاق شو قادار سویله مکندن ده کندی میز آلامیاجغز که، بو آدلر، آناطولی اهالیسنک صرف اوغوزلردن اولماسی نظریه سنی چور و تمکده در .
تدقیقا تمزده بولدیغمز مختلف بویله عائد آدلرک لیسته سی شودر :

<u>اوج اوقلر :</u>		<u>بوز اوقلر :</u>	
۱۶ :	باياندير	۱۴ :	قايي
۲ :	بچنه = بچنك	۱۶ :	بايات
۰ :	چاولدر	۰ :	الله اولی
۱۰ :	چيني	۳ :	قارا اولی
۱۷ :	سالور: ۴ قارامان	۴ :	ياند
۲۰ :	ایمور	۴ :	دوکر
۲ :	آلا یوند	۳ :	دودورغا
۰ :	اورکر	۰ :	يايرلي
۳ :	ایکدير	۱۲ :	آفشار
۱ :	بوکدوز	۹ :	قيريق = جر قلق
۹ :	یيو = آوا	۲ :	بكديلي
۱۵ :	قنق	۱۴ :	قارقين

شو جدولدن آ کلاشیلور که بوز اوقلره عائد (۸۱) ، اوج اوقلره عائد (۸۲) کویله راست گلشنر. فقط اوج اوقلره عائد «قارامانلر» ی ده علاوه ایده رسه ک، بوموازنه، اوج اوقلر لهنه بر فرق کوسته ریور . فقط هیچ شبهه یوقدر که بو ، تام و قطعی بر نسبت ده کیلدر . تام آناطولی خریطه سنک تدقیقندن صوکرادر که صاغ و صول قوللرک حقیقی نسبتی آ کلاشیلر جاقدر . چونکه بز تدقیق ایتمدی کمز یافتلرده «الله اولی ، یا بیرلی ، چاولدر ، اورکر ، آدلرینه تصادف ایتمه دیکمز حالده ، بعض ولایتلر مزده تدقیقات یاپان بعض کنج تورکیلر ، بو آدلرده کویلرک موجود اولدیغنی خبر ویریورلر . مع مافیله ، هر بویک بر برینه نسبتی بویوک فرقلر کوستر مکده در . مثلا «قایی ، بايات ، آفشار ، باياندير» کیی بویلره

« دوکر، دودورغا » وسائر ههچ شهبه یوقدر که کیتجه بر بیله قیاس ایدیله مهز. تاریخده مهم حرکاته اشتراک ایدن بویوک بویلر اولدیغی کبی، همان ههچ آدی ایشیدیله یه ن بویلرده وارد. بوده اونلرک اهمیتلری حقنده بر فکر ویره بیلیر .

« اوغوز بویلری » نك آدینی آلان کویلرک طرز توزعنه کلنجه : بو جهتده بعض خصوصیتلره راست کلدک . مثلاً « قایی » لره ، « کایس » جوارنده کی بر تک کوی مستتتا اولوق اوزره ، یالکز « غربی آناطولی » ده تصادف ایتدک . راست کلدیکمز « یازر، دودورغا، چینی » لرک کذا ههسی « غربی آناطولی » ده در . « بایات ، بایاندر ، قارقین » کبی بعض بویلر ایسه آناطولینک هر طرفنه داغیلمشلردر . بونکله برابر بزم بو مشاهدده مز بویوک بر قیمتی حائر ده کیلدر . چونکه « قایی، چینی، یازر، دودورغا » آدلرینه شرقی آناطولیده تصادف ایدیله مکه . برابر ، شرقی آناطولیده کی « بوز اوق » ، « اوغوز » وسائر آدنده کی کویلر بو بویلره منسوب اوغوزلرکده شرقی آناطولیده بولونابیله جکنی کوسته ریور .

دیگر آدلره کلنجه : بونلرک ایچنده برنجیلکی « تاتار » آدی کویلر اشغال ایتمکده در . « تاتار » کلهسی مغلوق اولمقله برابر ، بو اسمده کی کویلرک روسلر طرفندن اشغال ایدیلن تورک مملکتلرندن کلن « تاتار ، باشقورد ، نوغای » وسائر لر اولدیغی قبول اولونابیلیر . « دانشمند » آدی کویلرده ایکنجیلکی قازانمقده در . بونکله برابر « دانشمند » آدنده کی کویلرکده قید احتیاطله تلقی اولونماسی لازم کایر . چونکه « دانشمندیلر » ک ههچ بر زمان حکم ونفوذلری آلتنه دو شمه یین منطقه لرده بو آدنده کی کویلره راست کلدک . اساساً « دانشمندیلر » ایچین ، تاتارلرده اولدوغی کبی، هجرت احتمالی ده واقع دکلدر . « دانشمندیلر » ک ساکن اولدقلری یرلر دوشمان استیلاسنه اوغرامامشدر .

آناطولیده ۴ دانه « اوزبک » ، ۶ دانه « قوریقان » ، ۳ « قازاق » ، ۵ « قومان » ، ۱ « قارلق » ، ۱ « قیرغیز » ، ۱ « قوموق » ، ۱ « خازار » ، ۲ « ماجار » ، ۱ « خورزوم » آدی کویه است کلدک . ایشته بو « خورزوم » آدنده کی کویک ، « چنکیز » استیلاسندن قاچان « خوارزمیلر » دن برغروب طرفندن تشکیل اولوندیغی قبول ایدیه بیلیرز . فقط « اوز بکلر » ک ، « قوموقلر » ک ، « قازاقلر » ک ، « قیرغیزلر » ک ، بالخاصه « قوریقانلر » ک آناطولی یه کلدکلرینه دائر تاریخ هنوز برشی

سویلهمه مشدره. والحاصل بو مسئلهلری اربابنه براقه رق شیمدیلك لیسته منزی تقدیم ایدیورز. بو آدلر خریطه ده کی املالری محافظه اولونه رق آلیشمشدر. اوچ ییلدن اول مملکتتمز مکمل بر خریطه یه مالک اولامایا جغندن ، اوچ سنه دن اول بزم بولدقلریمزدن فضلہ سنی بولوق قابل اولامایا جقدر . بوراده کی اسملر درت قسمدر :

- ۱ - اوغوزلره عامه آدلر
- ۲ - اوغوزلره مناسب آدلر
- ۳ - اوغوزلرده غیر تورکاره عامه آدلر
- ۴ - تورک آیین و عتق لرینه عامه آدلر

§ ۱ اوغوزلره دائر آدلر

ب - بوز اوقلر	آ - عمومی اوغوزلره دائر آدلر
کون خان بویلی :	
۱ - « قایی » لر :	
۱ - قایی کوی : کدوسک (۳۵) کیلو متره شمالده	۱ - آشاغی اوغوزان (اخلاطک (۲۵) کیلو
۲ - قایی دره : موغله ناک (۴۰) کیلو متره غربنده	۲ - یوقاری اوغوزان (متره شمالده
۳ - قایی دره چایی : مندرسه آقار . قایی دره کوی نیک یاننده دوغار .	۳ - اوغوزار : چشکرکک (۵) کیلو متره جنوب غربینده
۴ - قایلار : آیدینک (۴۵) کیلو متره جنوب شرقینده [بو اسمک قایی لردن محرف اولدیغی پک آشکار اولاروق کورونوز]	۴ - اوغوزلر : معموره العزیزک (۲۵) کیلو متره قادار شرق جنوبینده
۵ - قایی : بوردورک (۶۱) کیلو متره جنوب شرقینده	۵ - اوغوزداغی : ارزنجانک (۳۰) کیلو متره شمالده بر داغ
	۶ - اووزلر : بیغادیچک (۱۶) کیلو متره جنوب شرقینده
	۷ - غوز : کلیس جوارنده باب ناحیه سنک (۴) کیلو متره جنوب غربینده
	۸ - بوز اوخ : بیره جکک (۱۰) کیلو متره شمالده

<p>۴ — شام بیاتی : آدی یامان (حصمنصور) نك
(۲۵) کیلو متره شرق جنر بیسنده</p> <p>۵ — بیات : لفسک نك (۱۳) کیلو متره شمال شرقیسنده</p> <p>۶ — بیات : بیله جكك (۲۶) کیلو متره شرقنده</p> <p>۷ — بیات باغلیر : کونانك (۳۵) کیلو متره جنوب شرقیسنده</p> <p>۸ — بیات : صندریغی نك (۳۵) کیلو متره جنوبنده</p> <p>۹ — بیات : بالیکسرك (۲۲) کیلو متره جنوبنده</p> <p>۱۰ — بیات : صومانك (۱۱) کیلو متره شرقنده</p> <p>۱۱ — بیات : المالی نك (۵۰) کیلو متره شمال شرقیسنده</p> <p>۱۲ — بیات : المالی نك (۱۹) کیلو متره جنوب غربیسنده</p> <p>۱۳ — بیات : صندقلی نك (۶۰) کیلو متره جنوب غربیسنده</p> <p>۱۴ — بیات : کوتاهییه نك (۱۵) کیلو متره جنوب غربیسنده</p> <p>۱۵ — بیاتجیق : آلتون طاشك (۳۲) کیلو متره جنوب شرقیسنده</p> <p>۱۵ — بیات : اسکی شهرك (۳۱) کیلو متره جنوب غربیسنده</p>	۶ --- قایی : اسپارطه نك (۸) کیلو متره شمال غربیسنده ۷ — قایی : بوردورك (۲۳) کیلو متره جنوب غربیسنده ۸ — قاییقی : آیدینك « « « [معلوم اولدیغی اوزره قایی نك اصلی (قاییغ) دره (غ) لر صوکرادن دوشمشدره بو قاییقی کوی نك اصلنك (قاییغلی) اولوب صوکرادن (غ) ك (ق) ه منقلب اولدیغی تخمین اولونه ییلیر] ۹ — قاییق : صابانجانك (۲۰) کیلو متره جنوبنده ۱۰ — قایی : اسکی شهرك (۲۴) کیلو متره جنوبنده ۱۱ — قایی کرینی : دومانیچك (۳۱) کیلو متره جنوبنده ۱۲ — قایی کوی : ده کیزلی نك (۶) کیلو متره شمال غربیسنده ۱۳ — قیی کوی : فتحیه (مکری) نك (۶۰) کیلو متره شمالنده . کویجکیز کولنك غربنده کول ساحه سنندن (۴) کیلو متره اوزا قدر ۱۴ — قایی : فتحیه (مکری) نك (۳۰) کیلو متره شرقنده [کوره نلر آدینك قایا اولدیغی وبر قسم اها لیسنك ده روملردن عبارت بولوندیغی سویله بورلر] ۱۵ — قاییجغز : کلیس - عینتاب یولی اوزرنده عینتابدن (۲۰) کیلو متره شمالده
- ۳ — « القه اولی » لر :
- بو آدده هیچ برکویه راست کله دک
- ۴ — « قار اولی » لر :
۱ -- کوچوک قارالی : کیره سونك (۱۵) کیلو متره جنوبنده [بونلرک قارا اولی دن محرف اولدوغی ظن اولونه ییلیر] ۲ — بویوک قارالی : قارا اولی ۳ — قارا اولی : بوردورك (۱۵) کیلو متره جنوب شرقیسنده	۲ — « بیایات » لر : ۱ — بیات : سیوه رکك (۴۰) کیلو متره غربنده ۲ — بیات : سیواسك (۳۰) کیلو متره غربنده ۳ — آیواز بیاتی : بایزیدك (۲۵) کیلو متره جنوبنده

آی خان بویلری :

۵ — « یازر = بزغره » لر :

- ۱ — یازیر: بوردورک (۳۱) کیلومتره شرقتده
 ۲ — یازیر: بوردورک (۳۳) کیلومتره غربتده
 ۳ — یازیر: دکزلی نك (۶۱) کیلومتره جنوب شرققیسنده
 ۴ — یازیر: دکزلی نك (۴۱) کیلومتره شمال شرققیسنده

۶ — « دوکر » لر

- ۱ — دوکر: دیاربکر - اورفه بولی اوزرنده واورفه نك (۲۵) کیلومتره جنوب غربقیسنده
 ۲ — دوکر: سیوه زکک (۹) کیلومتره شمالتده
 ۳ — دوکر: سیواس ولایتنده، قوچ حصارک (۲۰) کیلومتره شمال غربقیسنده
 ۴ — دوکر: آلتون طاشک (۱۵) کیلومتره شمال شرققیسنده، دمیریولی اوزرنده

۷ — « دودورغه » لر :

- ۱ — دودورغه: دکیزلی نك (۶۰) کیلومتره جنوب شرققیسنده
 ۲ — طودورغه: این اوکی نك (۱۸) کیلومتره غربتده
 ۳ — یکی طودورغه: این اوکی نك (۱۵) کیلومتره جنوب غربقیسنده

۸ — « یاییرلی » لر :

بوآدده کوپه راست کله دک

ییلدیز خان بویلری :

۹ — « آوشار، آفشار » لر :

- ۱ — آوشار: ملاطیه نك (۲۵) کیلومتره شمال شرققیسنده
 ۲ — آوشارلی: مرعشک (۲۴) کیلومتره جنوب غربقیسنده
 ۳ — آوشار سوبه چیمین: کورونک (۵۰) کیلومتره جنوب غربقیسنده [بوکویک (۴) کیلومتره جنوب غربقیسنده (کورد سوبه چیمین) آدنده برکوی وازدر . (سوبه چیمین) ک معناسنی بولامادق]
 ۴ — آوشار: کوردوسک (۲۴) کیلومتره جنوبتده
 ۵ — آوشار: قصبه نك (۵) کیلومتره شرقتده
 ۶ — آوشار: آیدینک (۷۰) کیلومتره ومیلا سک (۱۰) کیلومتره جنوب غربقیسنده
 ۷ — آفشار: المالی نك (۲۷) کیلومتره جنوب غربقیسنده
 ۸ — چام آوشاری: کونانک (۵۰) کیلومتره جنوب غربقیسنده
 ۹ — قوجا آفشار: بالیه نك (۹) کیلومتره جنوب شرققیسنده
 ۱۰ — آفشار: آلا شهرک (۳۰) کیلومتره جنوب شرققیسنده
 ۱۱ — آفشار: کوتاهیه نك (۳۰) کیلومتره جنوب غربقیسنده
 ۱۲ — قانلی حاشاز: بیره جکک (۲۵) کیلومتره شمال شرققیسنده

۱۰ — « قیریور = صرقیلر » لر :

- ۱ — چیریقی: آطنه نك (۳۰) کیلومتره جنوبتده

- ۲ — آق قىرىق : اوردونك (۳۵) كىلومىترە
جنوبىندە
- ۳ — قايق : وان ولايتىندە ارچك كولىك (۵)
كىلومىترە جنوبىندە
- ۴ — قىرىق خان : آطنهك (۵۰) كىلومىترە
شرقىندە
- ۵ — قىراق : قىصبهك (۱۳) كىلومىترە جنوبىندە
[بوكويك جوارىندە قارغىن ، آوشار ،
چېنى ، چېنى تپە كوى آدلارندە كويلە
بولونماسى بونك دە (قىرىق) دن محرف
اولدېنى ظننى وىرمكده در]
- ۶ — قىرقلر : آيدىنك (۲۵) كىلومىترە جنوب
شرقىسىندە
- ۷ — قىرىق : آيدىنك (۵۵) كىلومىترە جنوب
شرقىسىندە
- ۸ — يوقارى قىرقلر : سومانك (۳۰) كىلومىترە
غربىندە
- ۹ — قىرقلار : اولو بولونك (۴۵) كىلومىترە
غربىندە [بونك صنوكىندەكى (لار) ك
ادات جمع اولان (لر) اولدېغىندە هيچ
شېه يوقدر]
- ۱۱ — « يىلمىلى » لر :

ج - اوچ اوقلر

كوك خان بولمىلى :

- ۱۳ — « بايامىر » لر :
- ۱ — بايندر : اوغنونك (۴۰) كىلومىترە
شمال شرقىسىندە
- ۲ — بايوندور : كىرەسونك (۳۰) كىلومىترە
جنوب غربىسىندە [كىذا بوكا دائىر اولان
مطالعه مزمى دە باشلانغىچدە سويلەك]
- ۳ — بايندر : كىبان معدنىك (۱۰) كىلومىترە
شرقىندە

- ۱ — بىكىلى : سيواس ولايتىندە قوچ حصارك
(۲۵) كىلومىترە شمال غربىسىندە
- ۲ — بىكىلى : بىرەجىك (۵۸) كىلومىترە
شمالىندە

۱۲ — « قارقىن » لر :

- ۱ — قارغىن : سيواس ولايتىندە رشاديهك
(۳۵) كىلومىترە شرق جنوبىسىندە
- ۲ — قارقىن : سيواس ولايتىندە قوچ حصارك
(۶۰) كىلومىترە شمال غربىسىندە [بوكويك

- ۴ — بایندر : ملاطیه نك (۶۰) کیلومتره
شمال شرقیسنده
- ۵ — بایندر : طو تاقك (۷) کیلومتره جنوبنده
- ۶ — بایندر : اوده میشك (۲۰) کیلومتره
غربنده کی مشهور بایاندر قصبه سی ...
- ۷ — بایندر : المالی نك (۴۵) کیلومتره شمال
غربیسنده
- ۸ — بایندر : بالیه نك (۲۰) کیلومتره جنوبنده
- ۹ — بایندر : بوردورك (۶) کیلومتره جنوبنده
- ۱۰ — بایندر : بوردورك (۴۵) کیلومتره غربنده
- ۱۱ — بایندر : المالی نك (۷) کیلومتره شمال
شرقیسنده
- ۱۲ — بایندر باغچه لری : المالی نك (۳۰) کیلومتره
شمال شرقیسنده
- ۱۳ — آشاغی بایندر : المالی نك (۳۰) کیلومتره
- ۱۴ — یوقاری بایندر : جنوب غربیسنده
- ۱۵ — اوه بایندری : بالیکسرك (۱۸) کیلومتره
جنوب شرقیسنده
- ۱۶ — بایندر : کرماستی نك (۵۵) کیلومتره
جنوب شرقیسنده
- ۲ — چینی تپه کوی : قصبه نك (۵) کیلومتره
مترو غربنده
- ۳ — چینی : سوکه نك (۱۱) کیلومتره جنوب
شرقیسنده
- ۴ — چینی : باندیرمانك (۱۵) کیلومتره جنوب
غربیسنده [ضابط آرقاداشمرك سوبله دیکنه
کوره بوکویك اهاالیسی چرکسدر]
- ۵ — چینی : از میدك (۱۱) کیلومتره جنوب
شرقیسنده
- ۶ — جینیلر : بالیه نك (۱۱) کیلومتره جنوب
غربیسنده
- ۷ — چینی : صندوقلی نك (۲۳) کیلومتره
شمال غربیسنده
- ۸ — چینی : آلتون طاشك (۳۰) کیلومتره
جنوب شرقیسنده
- ۹ — یوروك چینی : این اوکی نك (۱۱) کیلومتره
شمالده [اهاالیسی رلی وروم ایلی مهاجری
تورکلردر]
- ۱۰ — چرکس چینی : این اوکی نك (۱۰)
کیلومتره شمالنده [اهاالیسی چرکسدر .
باشلانفیجده سوبله دك]

داغ خان کویلی :

۱۴ — « ییغی = بچنك » ل

- ۱۷ — « سالورلر » ل :
- ۱ — سالور : المالی نك (۱۰) کیلومتره
غربنده
- ۲ — سالور : باندیرمانك (۲۵) کیلومتره
شرقنده
- ۳ — سالور : صندوقلی نك (۳۵) کیلومتره
شمال شرقیسنده
- ۴ — سالاروت : اوفك (۵۰) کیلومتره
جنوب غربیسنده [یوکویك سالور اولماسی
شبهه لی دز . احتمالکه ایکی کله دن مشکلدر .
- ۱ — باجاناق : فاتمه نك (۱۵) کیلومتره
جنوب غربیسنده
- ۲ — پاچینك خانى : البستانك (۸۰) کیلومتره
جنوبنده حیجان اوزرنده
- ۱۵ — « هاولر » ل :
- بوآده کویه راست کله دك
- ۱۶ — « ییغی » ل :
- ۱ — چینی : قصبه نك (۵) کیلومتره غربنده

- ۶ — امورلى: سپاوك « ۲۴ » « »
غربىستندە
- ۴ — اميرلى: « (۵۰) » « »
غربىستندە
- ۴ — امير: نازالى نىك (۲۷) كىلومەترە جنوبىندە
- ۵ — امور كوى: آيدىنك (۴۵) كىلومەترە جنوب شىرقىستندە
- ۶ — يوقارى امير: { بوردورك (۳۰) كىلو
۷ — آشاغى امير: { مەترە شىمال غربىستندە
- ۸ — امور بك: كلىكك (۵) كىلومەترە جنوب شىرقىستندە
- ۹ — اميرل: المالى نىك (۱۰) « »
غربىستندە
- ۱۰ — امور بك: كىوہ نىك (۸) « »
غربىستندە
- ۱۱ — اميرل: لىكە نىك (۳۳) « شىرقىندە
- ۱۲ — امورل: كر نانىك (۳۵) « جنوب غربىستندە
- ۱۳ — اميرل: قىرق آغاچك (۳۵۰) « جنوبىندە
- ۱۴ — اموزابىلى: ضوصغىر لىك (۱۴) كىلومەترە شىمالىندە
- ۱۵ — اميرل: بايلىكسرك (۳۴) كىلو مەترە جنوب شىرقىستندە
- ۱۶ — امورل: كر ماستى نىك (۵۰) كىلومەترە جنوبىندە
- ۱۷ — امور: آلا شىرك (۱۸) « جنوب غربىستندە
- ۱۸ — امير: آفبون قارا حصارك (۳۰) كىلو مەترە شىمالىندە
- ۱۹ — امير: بىلە جىكك (۳۰) كىلومەترە غربىندە
- ۲۰ — امير كوى: دە كىزلى نىك (۲۸) كىلو مەترە غربىندە
- ۱۹ — « آلابونىلى » لىر:
- ۱ — آلابونىد: كوتاهىيە نىك (۱۱) كىلو مەترە شىرقىندە [خط اوزرىندەكى مشهور قىصبە]
- ۶ — « اوت » بىلاحقەدر [
- § « سالورلى » دن اولان « قارامانلى » ى دە بورادە صاباجىز:
- ۱ — قارامانلى: فاتسە نىك (۱۷) كىلومەترە جنوب غربىستندە
- ۲ — قارامانلى: اونىيە نىك (۲۵) كىلومەترە جنوب شىرقىستندە
- ۲ — قارامانلى: اونىيە نىك (۴۰) كىلومەترە جنوب غربىستندە
- ۴ — قارامان كويى: ديورىكك (۴۰) « غربىندە
- ۵ — قارامانلى كويى: البستانك (۴۰) « جنوبىندە
- ۶ — قرەمانجى: كدوسك (۲۱) « غربىندە
- ۷ — قرەمانلى: آيدىنك (۵۵) جنوب غربىستندە شىرقىستندە
- ۸ — قرەمانلى: بوردورك (۵۵) « »
- ۹ — آشاغى قرەمان: { المالى نىك (۶۰)
- ۱۰ — يوقارى قرەمان: { كىلومەترە شىمال شىرقىستندە
- ۱۱ — قرەمان كويى: بايلىكسرك (۷) كىلومەترە شىرقىندە
- ۱۲ — قرەمان: اينە كولاك (۴۰) « جنوبىندە
- ۱۳ — قرەمانلى: ضىندىقلى نىك (۵۰) « جنوب غربىستندە
- ۱۴ — قرەمان: شىلە نىك (۱۰) كىلومەترە جنوبىندە
- ۱۵ — قرەمانلى: قىندىرە نىك (۲۶) كىلومەترە جنوب غربىستندە
- ۱۶ — قرەمان: دە كىزلى نىك (۳۵) « شىمال شىرقىستندە
- ۱۷ — قرەمان: قىتچە (مكرى) نىك (۸۰) كىلومەترە شىمالىندە
- ۱۸ — « اممور » لىر:
- ۱ — اممور: كللىكتىك (۲۳) كىلومەترە جنوب غربىستندە

- آرمودلو، کیرازی «آندنه کویلز و قصبه لر اولدینی کیی بونک ده» «آوالی» اولماسی غیرقابل ده کیلدر]
- ۴ — آیوهلی : سید غازی نك (۹) کیلومتره شمال غریبسنده [بونک حقتده ده عینی مطالعه لر وارددر]
- ۵ — ایواجق : اسکی شهرک (۳۱) کیلومتره جنوبنده
- ۶ — ایوالق : خارپوتک (۲۴) کیلومتره شمال شرقسنده [ایوالق ، ایوالی دیمکدر]
- ۷ — شیطان آوا : وان ولایتنده ارجیشک (۲۵) کیلومتره قادار شمالنده
- ۸ — شیطان آوا : ملازکردک (۴۰) کیلومتره شمال غریبسنده
- ۹ — شنک آوا : ارجیشک (۱۴) کیلومتره شمال غریبسنده [بوصوک اوج کوی شبهه لیدر . محلنده تدقیق لازمدر]
- ۲۴ — «قنیه» لر :
- ۱ — قنیلر : کلکیتک (۳۰) کیلومتره جنوب غریبسنده
- ۲ — قنیق : شرقی قارا حصارک (۵) کیلومتره جنوب غریبسنده
- ۳ — باش قنیق : ملاطیه نك (۶۰) کیلومتره شمال غریبسنده
- ۴ — تات قنیق : ملاطیه نك (۵۰) کیلومتره شمالنده
- ۵ — قنیق : بیره جکک (۳۵) کیلومتره شمالنده
- ۶ — قنق : آدی یامان (حضم منصور)ک (۲۵) کیلومتره شرق جنوبسنده
- ۷ — قنق ناحیه سی : آدی یامانک (۱۸) کیلومتره شرق شمالسنده

- ۴ — آلا یونلر : صندقلی نك (۳۰) کیلومتره شرق جنوبسنده [بونک آلا یونلردن محرف اولدینی بللی در]
- ۳۰ — «اورکر» لر :
- ۱ — بوآدده کویه راست کله دک .
- ده کیرخان کویلری :
- ۲۱ — «ایکیر - یکیر» لر :
- ۱ — ایکدیر : اسکی شهرک (۴۰) کیلومتره شمال شرقسنده
- ۲ — اییدیر : بوردورک (۳۳) کیلومتره غربنده
- ۳ — ایکدیر : آش قلعه نك (۳۰) « شمالنده
- ۲۲ — «بوکدوز» لر :
- ۱ — بودوز : بوردورک (۷) کیلومتره جنوبنده . [بونک پک یاقیننده بایاندیر آدی برکویک بولونماسی بونک بوکدوز اولدینی کوستریور]
- ۲۳ — «پیرا - آوا» لر :
- ۱ — عیوالی : این اوکی نك (۳۰) کیلومتره جنوب غریبسنده [بونک پک یاقیننده ایکی دانه قنق آدی کویک بولونماسی بونک (پیرا) اولدوغنی اثبات ایدیور]
- ۲ — عیواجق : کدوسک (۱۳) کیلومتره غرب جنوبسنده
- ۳ — آیوالی : صندقلی نك (۳۰) کیلومتره شمال شرقسنده [صندقلی جوارنده سالار وقارغین آدی کویلر وار . مع مافییه بوکویک «ایوا» اولدینی ینه شبهه لیدر . چونکه آناطولینک برچوق یرلنده «المالی»

- ۱۱ - آقچە قويونلو : آطنەنك (۵۰) كىلومەترە
شرقىندە
- ۱۲ - آقچە قويونلو : مرعش - غىنتاب يولى
اوزرنده و غىنتابك (۴۰) كىلومەترە
جنوب شرقىسىندە
- ۱۳ - آقچە قويونلو : باقچەنك (۱۴) كىلومەترە
شمال غرىبىسىندە [بورادەكى دوزت دانە
آقچە قويونلو آق قويونلو دىمكدر. تورك
شيوەلرندىن برىنك خصوصىتى در . «دده
قورقوت» كىتابىندە كورولەن (آقچە صاقاللى)
ناصل آق صاقاللى دىمكسە ، بورادەكى
آقچە قويونلۇدە آق قويونلو دىمكدر]
- ۱۴ - آق قويونلو : تىرەنك (۱۰) كىلومەترە
شمال غرىبىسىندە
- ۱۵ - آق قويونلو : بوردوروك (۳۰) كىلو
مترە شمال غرىبىسىندە
- ۱۶ - كوك اوغلان : ارچىشك (۲۰) كىلو
مترە شمال غرىبىسىندە

ه - اوغوزلره عاندىتى محتمل آدلر

- [ابوالمغازى نك كىتابىندە اوغوزك (۲۴) مشروع
طوروندىن باشقا (۲۴) دانە غير مشروع طورونى
اولدىغى ذكر اولومقده در . بونلزدن برى دە
(كونه) در . بز آنادولودە بو آدە بكنزە يەن
دورت كوي بولدى . فكر بىياتى ارپاشە بىراقارق
ذكر ايدىيورز]
- ۱ - قىزىل كونه : آيدىنك (۲۹) كىلومەترە
جنوب شرقىسىندە
- ۲ - كونهى : آلا شىرك (۳۰) كىلومەترە
شمال شرقىسىندە
- ۳ - كونهى : نازالى نك (۲۷) كىلو مەترە
جنوب غرىبىسىندە
- ۴ - كونهى : آلا شىرك (۶۰) كىلومەترە
جنوب شرقىسىندە

- ۸ - قنىق : ستياوك (۱۷) كىلومەترە شمال
غرىبىسىندە
- ۹ - قنق : اسپارطەنك (۱۵) كىلومەترە شىمالىندە
- ۱۰ - قنق : ازىنك (۲۳) كىلومەترە جنوب
شرقىسىندە و يىكى شىرك (۱۲) كىلومەترە
شرقىندە
- ۱۱ - قنق : بالىەنك (۱۹) كىلومەترە جنوبىندە
- ۱۲ - قنق : اين اوكنك (۳۳) كىلومەترە
جنوب غرىبىسىندە
- ۱۳ - كوچوك قنق : اين اوكنك (۳۲)
كىلومەترە جنوب غرىبىسىندە
- ۱۴ - قنق : بىلەجكك (۳۰) كىلومەترە جنوب
غرىبىسىندە
- ۱۵ - غنق : فتحىە (مكرى) نك (۴۰) كىلو
مترە جنوبىندە

د - مؤخر اوغوز زىمىنلرینه عاندى

آدلر

- ۱ - قرە قوچ : دياربىركك (۱۰) كىلومەترە
جنوبىندە
- ۲ - قرە قوچ : اسپىرك (۳۰) كىلو مەترە
قادار جنوب غرىبىسىندە
- ۳ - قاچار : خارپونك (۳۰) كىلومەترە شرقىندە
- ۴ - آشاغى قاچار : خوزانك (۲۵) كىلو
- ۵ - يوقارى قاچار : (مەترە قادار شرق جنوبىسىندە
- ۶ - قرە قوچ : كىغىنك (۳۰) كىلومەترە
شرق جنوبىسىندە
- ۷ - قرە قويون : سىوهركك (۱۴) كىلو
مترە جنوب شرقىسىندە
- ۸ - قارا قويونلو : قانەنك (۳۰) كىلومەترە
جنوب غرىبىسىندە
- ۹ - قويونلو : ترمەنك (۱۰) كىلومەترە غرىبىندە
- ۱۰ - آقچە قويونلو : آطنەنك (۵۰) كىلومەترە
شرقىندە

۴ § اوغوزلارلە مەنەسەدار تورك ادلىرى

۱۲ - توركمن : ملاطيه نك (۶۰) كىلومترە
شمال غرىبىندە	۱ - توركالى (تورك ايللى) : طن برون ولايىتى،
وقف كبرىك (۱۴) كىلومترە غرىبىندە
و ساحلدىن (۴۰۵) كىلومترە ايچرىدە
۱۳ - تورك طوماراسى : رشاديه نك (۲۳)
كىلومترە جنوت غرىبىندە	۲ - توركالى (تورك ايللى) : منمنك (۹)
كىلومترە شىمالىندە
۱۴ - تورك كوئى : مسعوديه نك (۱۰) كىلو
مترە جنوب غرىبىندە	۳ - توركنلى : كوموشخانە نك (۵) كىلومترە
شىمالىندە
۱۵ - تورك ايلي : قارادە كىزساھلىندە كورەلە نك
(۳) كىلومترە شىمالىندە	۴ - توركان : دياربكر (۲۰) كىلومترە
قادار شىمال غرىبىندە [توركان فارسى
قاعدەسىلە (تورك) ك جىنى اولاجاق .
يوقارىدە اوغوزان كچدى]
۱۶ - توركمن وىراز : بىرەجكك (۴۰) كىلومترە
شىمال شىرقىبىندە	۵ - توركمن حاجى : دياربكر (۳۰) كىلو
مترە و دجلە نهرى نك (۵) كىلومترە
جنوبىندە [بوكويك (۵) كىلومترە جنوبىندە
(كورد حاجى كوئى) واردىر]
۱۷ - توركان اوغلو : صالحلى نك (۱۴) كىلومترە
شىرقىندە	۶ - توركيان : چوليكك (۳۰) كىلومترە
غرىبىندە
۱۸ - تركمن كوئى : برغمە نك (۴۲) كىلومترە
جنوبىندە	۷ - خرابە توركان : دياربكر - اورفە يولى
اوزرىندە و اورفە نك (۲۵) كىلومترە
جنوب غرىبىندە
۱۹ - تركان : بىلەجكك (۳۶) كىلومترە شىرقىندە	۸ - توركە بارنهرى : (توركە وار) : روسىيە نك
(۵) كىلومترە شىمالىندە رومىيە يە آقار
۲۰ - تركمن چىفتلىكى : بولايرك (۴۱) كىلومترە
شىمال غرىبىندە	۹ - توركان ياروخ : كلېسك شىرق جنوبىندە
نصيبين دمير يولنك (۵) كىلومترە شىمالىندە
[ياروق : ايشيق ، نور ديمكدر]
۲۱ - تركنلر : چاناق قلعة نك (۱۴) كىلومترە
شىرقىندە	۱۰ - تركان جلالى : بايزيدك (۱۵) كىلومترە
شىمال شىرقىبىندە ، اكرى داغ اتكىندە
۲۲ - تركنلر : بىراميجك (۷) كىلومترە شىمال
غرىبىندە	۱۱ - توركان : بايزيدك (۲۰) كىلومترە جنوب
غرىبىندە
۲۳ - تركنلى : بىراميجك (۱۳) كىلومترە غرىبىندە	
۲۴ - تركنلر : بىراميجك (۲۸) كىلومترە
جنوبىندە	
۲۵ - تركمن كوئى : ادرميدك (۳) كىلومترە
شىرقىندە	
۲۶ - تركنلر : فتحىە (مكرى) نك (۳۰)
كىلومترە جنوب شىرقىبىندە	

§ ۳ اوغوزلاردىن غىيرى تورك زمره لىرىنە ئايدىر

۲ - اوزبك	۱ - تاتار
۱ - آشاغى اوزبك : خارپوتك (۲۰) كىلومىتره شمال شىرقىسىندە	۶ - تاتارلى : طىر بوندە وقف كىبرىك (۱۰) كىلومىتره جنوبيدە
۲ - اوزبك : لىفكە نىك (۱۵) « شمال شىرقىسىندە	۳ - تاتار غازى : اخلاطك (۲۵) كىلومىتره جنوبيدە
۳ - اوزبك : چاناق قلەه نىك (۱۳) كىلومىتره شمال شىرقىسىندە	۳ - تاتارا : ديار بىرك (۲۵) كىلومىتره غىربىدە
۴ - اوزبك : قندىرە نىك (۹) « شمال شىرقىسىندە	۴ - تاتار : معمورة العىزى چارسىنجاغك (۱۴) كىلومىتره شمال شىرقىسىندە
۳ - قارلوق	۵ - تاتارانلى : كىلىسك (۶۰) كىلومىتره جنوب غىربىسىندە
۱ - قارلق تىپىسى : دىر بوندك (۱۶) كىلومىتره جنوب غىربىسىندە [شو	۶ - تاتارك كوئى : آطىنە نىك (۵۰) كىلومىتره شىرقىندە
۲ - قارلق شومىرىيا : مەرىيا، حوزە مەيا كىلەر لىرىدىن بىرىشى آكلایامادىق . بونلر ك	۷ - تاتاراوشاغى : ملاطىيە نىك (۴۰) كىلومىتره شىرقىندە
۳ - قارلق حوزە مەيا : مەلىندە تىقىق لازىم در [۸ - تاتارلى : دىورىكك (۴۵) كىلومىتره شمال شىرقىسىندە
۴ - قارلق : رفاهىە نىك (۴۵) كىلومىتره غىربىدە قىزىل اىرماق اوزرىندە	۹ - تاتارا اوجاغى : صالحلى - قىصبە خىطى اوزرىندە
۵ - قارلق اوئى : ملاطىيە نىك (۶۰) كىلومىتره شمال غىربىسىندە	۱۰ - تاتار كوئى : ازىنىكك (۳,۵) كىلومىتره شمالىدە
۶ - قارلق : بالىيە نىك (۲۰) كىلومىتره شمال شىرقىسىندە	۱۱ - تاتارك كوئى : قارامىسلك (۲۰) كىلومىتره شىرقىندە
۷ - مەلە قارلق : بالىيە نىك (۱۵) كىلومىتره	۱۲ - تاتارك كوئى : باندىرمانك (۲۷) كىلومىتره جنوب شىرقىسىندە
۸ - مەلە قارلق : شمال شىرقىسىندە	۱۳ - تاتار : صومانك (۵۰) كىلومىتره جنوبيدە
۹ - قارلق : سىندىقلى نىك (۲۵) كىلومىتره	۱۴ - تاتارلى : اولوبورلونك (۲۰) كىلومىتره شمالىدە
۱۰ - قارلق : مەترە مسافە دەدرلر	۱۵ - تاتارلى : قندىرە نىك (۱۲) كىلومىتره جنوب شىرقىسىندە
۱۱ - قارلق : آلتون طاشك (۷۰) كىلومىتره جنوب غىربىسىندە	

۳ — قومان

- ۱ — قومان : خنك (۱۳) کیلو متره شمال غریبسنده
 ۲ — قومان قریه سی : شرقی قاراحصارك (۳۰) کیلو متره شرقی شماییسنده
 ۳ — قومانلر : اوردونك (۲۰) کیلو متره جنوب بنده
 ۴ — قومان : رومیه نك (۲۵) کیلو متره غرب بنده [تورك - عجم حدودنده]
 ۵ — قومان : خوزاتك (۵۰) کیلو متره شرقنده [ناظمیه قضا-نده]

۴ — قازاق

- ۱ — قازاق : صالحلی نك (۱۴) کیلو متره جنوب غریبسنده
 ۲ — قازاقلر : نازللی نك (۴۵) کیلو متره جنوب بنده
 ۳ — یکی قازاقلر : باندیرمانك (۱۳) کیلو متره جنوب بنده [مانیاس کولی ساحلنده]

۵ — قوریقان ، کورکان

- [قوریقان و کورکانك بر اولدوغنی بر تورك تاریخنده کوردك . فقط مسئله تماماً توضیح اتمه دیکی ایچین بزده قوریقان و کورکانه بکزه یه ن آدلری آیری آیری آلدق]
 ۱ — قاریکان : ارزنجانك قوریقای قضا سنده
 ۲ — قوریکان : معموره العزیزك (۴۰) کیلو قادر غربنده
 ۳ — آشاغی قوریکان : کبان معدنك (۱۰) کیلو متره شرقنده
 ۴ — کوریکان : ارزنجانك قوریقای قضا سنده
 ۵ — کوره کان : معموره العزیزده چارسنجاغك (۱۶) کیلو متره شمال شرقیسنده
 ۶ — کورکان : کلیسك (۶۰) کیلو متره جنوب غریبسنده

۶ — قیرغیز

- ۱ — قیرغیزلر : سوکه نك (۲۱) کیلو متره جنوب شرقیسنده

۷ — قوموق

- ۱ — قوموق کوی : الشکردك (۲۵) کیلو متره شمالنده

۸ — خازار

- ۱ — خزار : کوتاهییه نك (۷۵) کیلو متره جنوب غریبسنده

۹ — خوارزم

- ۱ — خورزوم کوی : فتحیه (مکرری) نك (۶۵) کیلو متره شمال شرقیسنده

۱۰ — صاروخانی

- ۱ — صاروخانی : تیره نك (۱۴) کیلو متره شرقنده

۱۱ — ماجار

- ۱ — ماجاری : کیرهسونك (۵۰) کیلو متره جنوب شرقیسنده ؛ چاتاق دره سنده
 ۲ — مجارلر : بالیکسرك (۱۵) کیلو متره جنوب غریبسنده

۱۲ — دانشمند

- [ذکر ایده جکمز (دانشمند) آدی کویلرک آناطولینك شرقنده حکومت سورهن دانشمند لیلرله اولان علاقہ سی مجهولدر . اونك ایچین بو آدده کی کویلری اوغوزلر قسمنده ذکر دن واز کچدك]

۷ — دانشمند جدید : گرماسىنىك (۴۰) كىلو متره جنوب شرقىسىندە	۱ -- دانشمند : تيره بولونك (۲۰) كىلومتره جنوب شرقىسىندە
۸ — چوبان دانشمندی : گرماسىنىك (۸۰) كىلو متره جنوب شرقىسىندە	۲ -- دانشمند : حسن قاعەنىك (۷) كىلومتره شرقىندە
۹ — دانشمند : بولايىك (۳۲) كىلو متره شمال غربىسىندە	۳ -- دانشمند : آطنەنىك (۲۰) كىلو متره جنوب شرقىسىندە
۱۰ — دانشمند : لاپسىكىنىك (۴۰) كىلو متره جنوب شرقىسىندە	۴ -- دانشمند : بىلەجىك (۵۵) كىلو متره شرقىندە
۱۱ — دانشمند : اسكى شېرىك (۲۳) كىلومتره شمال شرقىسىندە	۵ -- دانشمند : كونانىك (۲۷) كىلو متره جنوبىندە
	۶ -- دانشمند : صومانىك (۲۵) كىلو متره شىمالىندە

§ ۴ تورك آيىن و غەنىملىرىنە عائد آدلار

مشهور «اورخون» آراسىنە بر مناسىت اولماسىن ؟]	۱ — شىلان : سىيودركك (۲۰) كىلو متره شىمالىندە
۷ — خىمىرە قىرەسى : طوناقىك (۱۵) كىلو متره غەربىندە [كىزىك بولدىك توركىستاندىكى	۲ -- شىلاندرە : ازىمىك (۱۱) كىلو متره شمال شرقىسىندە [معلوم اولدوغى اوزره «شىلان» توركارىك مىلى بر آيىن در. عجباً بو آددەكى كويلر بو آيىننى متعاقب اوغوزلر طر فندن آيىننىك وقوع بولدىغى رده تشكيل ايدىلدىكى آيىننى بونامى آلمىشدر ؟]
۸ — قىزىل آلمان : رشادىنىك (۲۵) كىلو متره غەرب چىنوبىسىندە	۳ -- چىنە : آيدىنىك (۴۳) كىلومتره جنوب شرقىسىندە
۹ — قىزىل الماعىتىق : گرماسىنىك (۲۳) كىلو متره شرقىندە	۴ -- چىنە : كىيەنىك (۱۲) كىلومتره جنوبىندە
۱۰ — قىزىل الماعىدى : گرماسىنىك (۱۳) كىلو متره جنوب شرقىسىندە [قىزىل المانىك توركىك مفكوره سىلە اولان علاقەسى شىلان دقتدر]	۵ -- چىنە آلانى : بالىكسرك (۱۴) كىلومتره جنوب غەربىسىندە [«چىنە» توركىك غەنىمەنىك (قورت) ى در . «آلان» ، اورمانىك اورتاسىندەكى آغاچسىز محل دىمىكدر . آناطولىدە «چىنە» آدى كويلر بولونمىسى نظر دقتى جالبدر]
۱۱ — قوپوز علىيا : الشكردىك (۱۵) كىلومتره	
۱۲ — قوپوز سفلا : غەربىندە	
۱۳ — مىكوجىك : معمورة العزىك (۳۵) كىلو متره شمال غەربىسىندە	
۱۴ — بوز كىكىلى : مىنىجىك (۱۰) كىلو متره شمال غەربىسىندە [هيوغىن نولر زمانىندەكى برقىبەنىك آدى ايله مشابىتى وارمى ؟]	۶ -- اورخونلى : چانالىك (۱۱) كىلو متره شىمالىندە [عجباً بو « اورخونلى » ايله